

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-126/19-T

Název	Mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Volgogradská 4, příspěvková organizace
Sídlo	Volgogradská 2613/4, 700 30 Ostrava-Zábřeh
E-mail	msgurtjevova@seznam.cz
IČ	75029847
Identifikátor	674000498
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jarmila Sakmarová
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih
Místa inspekční činnosti	Volgogradská 2613/4, 700 30 Ostrava-Zábřeh Chruštinova 1821/11, 700 30 Ostrava-Zábřeh Gurt'jevova 458/9, 700 30 Ostrava-Zábřeh
Termín inspekční činnosti	5. 2. 2019 – 8. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu mateřské školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Volgogradská 4, příspěvková organizace (dále „škola“) sdružuje tři budovy mateřské školy a vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Dvě pracoviště mateřské školy jsou čtyřtřídní (Volgogradská 2613/4 a Gurt'jevova 458/9) a pracoviště mateřské školy Chrjukinova 1821/11 je trojtřídní, z toho je jedna třída speciální (pro děti s kombinovanými vadami). Nejvyšší povolený počet dětí je 319 a v době inspekční činnosti byl naplněn na 70 %. Ve škole se vzdělávalo 12 dětí mladších tří let, 28 dětí s odkladem školní docházky a 10 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Žádný zákonný zástupce neoznámil škole individuální vzdělávání svého dítěte. Ve školním roce 2018/2019 nastoupilo nově v důsledku platné legislativy 15 dětí do povinného předškolního vzdělávání. Informace o dění ve škole byly zveřejněny ve společných prostorách jednotlivých budov a na společných webových stránkách školy www.ms-volgogradska4.webnode.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání dětí probíhalo podle Školního vzdělávacího programu „S kamarády je mi prima“, který je zaměřen na poznávání a objevování věcí, které jsou součástí života ve všech jeho formách a souvislostech, k utváření vzájemných vztahů a pravidel. Děti jsou vedeny k pozitivnímu a odpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví, k respektu k životnímu prostředí a smyslu pro sociální spravedlnost. Školní vzdělávací program je průběžně naplňován prostřednictvím stanovených vzdělávacích cílů jednotlivých integrovaných bloků a různorodých činností, kterými pedagogové směřují k dosažení klíčových kompetencí důležitých pro úspěšné zahájení povinné školní docházky a ke vzdělávání dětí.

Ředitelka školy je ve funkci od roku 1993. Vedením odloučených pracovišť pověřila zástupkyni statutárního orgánu a vedoucí učitelku, kterým však jasně nevymezila kompetence pro organizaci a chod jednotlivých pracovišť. Řízení školy ředitelkou není funkční, nejsou nastavena efektivní pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti. Ředitelka školy ve školním roce 2018/2019 ke dni inspekční činnosti neprovedla na odloučených pracovištích žádnou kontrolní ani hospitační činnost. Nezajišťuje trvalou a systematickou provázanost ověřování funkčnosti systému vedení školy, nezískává informace o fungování mateřské školy jako celku ani zpětnou vazbu o naplňování cílů předškolního vzdělávání. Vzhledem k přenechané autonomii řízení jednotlivých škol zástupkyni statutárního orgánu a vedoucí učitelce, nemá ředitelka pravidelné a dostatečné informace o jejich chodu, čímž je negativně ovlivněna operativnost v řízení školy a v řešení záležitostí souvisejících s jejím denním provozem. Schází spolupráce pedagogů a vzájemné poskytování zpětné vazby v rámci celé organizace prostřednictvím sdílení informací a zkušeností na společných pedagogických radách. Ve škole není zajištěn funkční vnitřní informační systém. Řízení školy vyžaduje přijetí okamžitých opatření v provozní, organizační, kontrolní, hospitační i metodické oblasti.

Vzdělávání dětí zajišťuje 21 pedagogů včetně ředitelky školy a všichni splňovali podmínku odborné kvalifikace. Ve škole v součinnosti s učiteli působí jeden asistent pedagoga a dvě školní asistentky. Pedagogové absolvovali semináře v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti a kritického myšlení, předmatematických představ, specifík dvouletých dětí a na primární logopedickou prevenci a individualizaci v mateřské škole. Získané informace adekvátně aplikovali v denní praxi při vzdělávání dětí mladších tří let, dětí předškolních a s odkladem školní docházky. Od roku 2017 je škola zapojena do projektu v rámci Výzvy „Personální podpora a profesní rozvoj

pedagogů v MŠ Volgogradská 4, Ostrava“. Cílem projektu byla zejména realizace vzdělávání pedagogických pracovníků, nákup učebních pomůcek a personální podpora školních asistentů, což se pozitivně projevilo v rámci adaptace a vzdělávání dětí mladších tří let i dětí z méně podnětného rodinného prostředí.

K rozvoji materiálních podmínek a postupné obměně nábytku pro děti přistupovala ředitelka v rámci reálných finančních možností. Na pracovišti Chrjukinova 1821/11 nebyl pro děti ve školní jídelně zajištěn dětský nábytek odpovídající jejich ergonomickým potřebám. Pro plynulou obměnu nábytku a zázemí pro pedagogy ve třídách schází dlouhodobější vize ředitelky.

Problematicke bezpečnosti a vytváření příznivého klimatu ve třídách je věnována stálá pozornost pedagogů při vzdělávání dětí, které byly cíleně vedeny k dodržování pravidel. Dle záznamů v třídních knihách jsou děti pravidelně a přiměřeně jejich věku poučovány o možných rizicích. Škola zajišťuje dostatečný dohled nad dětmi po celou dobu jejich pobytu ve škole. Bezpečnost dětí mateřské školy není v ranních hodinách a odpoledních hodinách dostatečně zajištěna. Při příchodu a odchodu dětí je umožněn volný vstup do budov mateřské školy i cizím osobám.

Školní stravování dětí je zajišťováno prostřednictvím tří vlastních školních jídelen, které plně respektují potřeby dětí a organizaci průběhu vzdělávání. Pitný režim u dětí je zajištěn po celou dobu pobytu ve škole. Význam ovoce a zeleniny je podporován jejich častým zařazováním do stravování dětí. Dietní stravování není ze strany zákonných zástupců dětí požadováno. Je však poskytováno stravování pro děti se specifickými požadavky (alergie na určité druhy potravin) a individuální stravování, kdy je na základě dohody připravovaná strava zákonným zástupcem dítěte podávána ve školní jídelně.

Hlavním zdrojem financování v roce 2017 byly prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, rozvojové projekty, projekt spolufinancovaný Evropským sociálním fondem a příjmy z jiných zdrojů (úplata za předškolní vzdělávání). Škola dále hospodařila s příspěvkem z rozpočtu zřizovatele. Finanční prostředky jsou dostatečné k zajištění školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí probíhalo v souladu se stanovenými cíli ve školním vzdělávacím programu. Naplánovaná témata a činnosti vycházely z aktuálních situací a schopnosti učitelek rozpracovat je kreativně a pro děti přitažlivě. Stanovené vzdělávací cíle zohledňovaly návaznost na očekávané výstupy. Pro všechny děti byly vytvořeny rovné příležitosti pro zapojení se do kolektivu třídy i všech činností, čímž škola efektivně posilovala jejich sociální integraci. Empatický přístup učitelek k dětem vytvářel ve třídách příjemnou pracovní atmosféru pro jejich plynulé a klidné zapojení se do všech činností. Pozitivně se projevila individuální práce učitelek s dětmi, které nastoupily do školy z méně podnětného rodinného prostředí. Těmto dětem bylo poskytnuto zázemí pro jejich plynulé a bezproblémové začlenění do kolektivu dětí jednotlivých tříd.

Z provedených hospitací vyplynulo, že pedagogové promýšlejí a připravují vzdělávání dětí v souladu se stanovenými cíli v třídních vzdělávacích programech i s ohledem na aktuální skutečnosti. Vzdělávací nabídka byla naplňována prostřednictvím různorodých činností a byla dobře organizačně připravena. Při její realizaci však scházela diferenciací vzdělávacích cílů vzhledem k věku dětí a jejich specifickým dovednostem a schopnostem.

Všechny třídy byly přizpůsobeny výzdobou probíraným tématům, děti se svými výkresy a výrobky na ní aktivně podílely. K jejich tvorbě byly učitelkami využívány různé výtvarné i netradiční techniky. Pro rozvoj dětské fantazie, představivosti i získávání zkušeností scházelo v činnostech zařazování velkých a netradičních formátů výkresů nebo pracovní plochy. Pro tyto činnosti byl využíván nejvíce formát A4, který děti prostorově omezoval.

Ve spontánních činnostech měly děti dostatek možností projevit se vlastní aktivitou v tvořivosti i schopnosti navrhnout nová řešení při společných hrách. Děti v nich respektovaly druhé, dovedly se domluvit i vyjednávat. Učitelky jim poskytovaly dostatek prostoru ke hrám i spontánnímu sociálnímu učení. Děti měly volný přístup k hračkám, stavebnicím i výtvarnému materiálu, dovedly se samostatně rozhodnout ve výběru činností. Nedokončené aktivity mohly děti ponechat na pozdější dobu a v průběhu dne je dokončit. Různorodé výtvarné činnosti a hry s drobnými stavebnicemi poskytovaly dětem možnosti pro rozvoj jemné motoriky. Úklid hraček a pomůcek probíhal podle dohodnutých pravidel a děti jej samostatně zvládaly. Mladším dětem byly učitelky nápomocny.

Řízené činnosti plynule navazovaly na již získané dovednosti a znalosti dětí, které korespondovaly s probíraným tématem integrovaného vzdělávacího bloku. Děti se zapojovaly do činností se zájmem, vyjadřovaly své názory a započatou činnost dovedly dokončit. Učitelkami bylo zařazováno prožitkové učení do vzdělávání méně často, přesto se děti aktivně zajímaly o nové informace a zkušenosti. Pohybové činnosti byly ve třídách zařazovány během každého dne, děti je prováděly s velkým zájmem, orientovaly se v prostoru, reagovaly na slovní nebo zvukové signály. Optimálně byla rozvíjena obratnost, hrubá motorika i pohybové dovednosti dětí všech věkových kategorií. Učitelky měly připraveny vhodné netradiční pomůcky pro všestranné pohybové aktivity. Pohybové hry učitelky zařazovaly i při pobytu venku, děti znaly jejich pravidla a dodržovaly je. Spontánní a řízené činnosti byly vzájemně provázané. Ve vzdělávacích činnostech v průběhu dne však scházelo zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí pro podporu jejich rozvoje vyjadřovacích a řečových schopností a dovedností. Řízené činnosti a učitelkami nabízené vzdělávací aktivity vykazovaly nízkou míru individualizace.

U stolování byly všechny děti podněcovány k samostatnosti v sebeobsluze i udržování čistoty. Starší děti používaly příbor a byly vedeny k jeho správnému úchopu. Mladším dětem u stolování pomáhaly učitelky s posilováním již získaných návyků a dovedností.

Potřeby dětí mladších tří let škola plně respektovala. Vybavení hračkami i stavebnicemi zajistila tak, aby měly děti dostatek možností pro hru a individuální rozvoj. V samostatnosti i sebeobsluze jim byly učitelky nápomocny, vedly je k dodržování pravidel a podporovaly u nich rozvoj samostatnosti při hygieně i sebeobsluze.

Spolupráce pedagogů se školními asistentkami byla na dobré úrovni. Byly respektovány podmínky společného působení na děti i zásada jednotnosti a pravidelných rituálů, které poskytovaly dětem jistotou a umožňovaly orientaci v režimu dne.

Nedostatky materiálního charakteru byly zjištěny při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola nedodržena podmínku poskytnutí podpůrného opatření ve formě kompenzační pomůcky a vzdělávání bylo realizováno bez jejího využití, což mělo omezující efekt.

Pro předškolní děti a děti s odloženou školní docházkou připravovaly učitelky náročnější činnosti zaměřené na přípravu a jejich bezproblémový přechod do základní školy. Individuálně se dětem věnovaly ve spontánních činnostech, klidových činnostech po obědě a odpoledních činnostech.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odpovídaly potenciálu dětí i dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. V průběhu dne se všechny děti projevovaly přirozeně, bez zábran komunikovaly mezi sebou i s dospělými. S důvěrou se obracely k personálu školy (učitelkám, asistentce pedagoga i školním asistentkám), který mezi sebou dobře spolupracoval. Při sledovaných činnostech se děti orientovaly ve třídách, zvládaly základní dovednosti i prostorovou orientaci na svém pracovišti školy. Děti se mezi sebou dovedly domluvit a pomáhat si. Při společných činnostech starší děti se samozřejmě pomáhaly dětem mladším. Pedagogy je zajišťován spokojený pobyt dětí ve škole umožňující jejich zapojení se do všech činností s využitím různorodých pomůcek podporujících zájem o získávání nových informací a poznatků. Organizace činností umožňovala vhodně reagovat na aktuální potřeby a možnosti dětí. Ve styku s dospělými i s dětmi byla dodržována základní pravidla společenského chování, děti dovedly samostatně pozdravit, poděkovat i požádat. Velmi dobrých výsledků děti dosahovaly v sociální oblasti - přirozeně se přizpůsobovaly stanoveným pravidlům, respektovaly potřeby druhých, dělily se o hračky a pomůcky, spolupracovaly. Při pohybových činnostech děti zvládaly základní dovednosti a prostorovou orientaci, vědomě napodobovaly jednoduchý pohyb podle vzoru a s radostí se do pohybových aktivit zapojovaly. Měly dobré motorické dovednosti i pracovní návyky.

Dětem z méně podnětného rodinného prostředí učitelky vytvořily optimální podmínky pro jejich začlenění do kolektivu dětí s respektováním pravidel společného soužití. Dostatečnou nabídkou aktivit a činností vhodně stimulovaly jejich zájem o poznávání nových situací, získávání a rozšiřování informací a zkušeností.

Zjišťování informací o průběhu a úrovni vzdělávání dětí probíhá v každé třídě formou písemných diagnostických záznamů, které však nemají dostatečnou vypovídající hodnotu důležitou pro stanovování cílů dalšího rozvoje dětí. Při plánování a realizaci vzdělávání pedagogové v malé míře uplatňují získané informace pro další rozvoj dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech s respektováním jejich individuality.

Pedagogy vedená portfolia dětí mají nízkou výpovědní hodnotu, čímž je snížena jejich funkčnost při posouzení vývoje dětí. Nedostatkem je malá přehlednost a nesystematičnost zaznamenávání vzdělávacích pokroků či případné regrese nebo stagnace ve vývoji dítěte. Portfolia následně nesplňují svůj primární význam a nejsou plnohodnotným podkladem pro přípravu individualizovaných vzdělávacích činností a aktivit pro jednotlivé děti.

Závěry

Vývoj školy

- Postupné vybavování tříd novým dětským nábytkem.

Silné stránky

- Pedagogové přistupují k dětem empaticky a s respektem k jejich rodinnému zázemí.
- Pracovníci mateřské školy účelně posilují sociální dovednosti dětí a prohlubují návyky důležité pro jejich další vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řízení školy vykazuje značné rezervy při realizaci kontrolního systému a systematického vedení zaměstnanců celé příspěvkové organizace v oblasti realizace a hodnocení vzdělávacího procesu.
- Stagnace metodického vedení pedagogů ředitelkou.
- Absence sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí, které by podporovalo rozvoj jejich vyjadřovacích schopností a dovedností.
- Škola realizuje spíše formální systém získávání informací o výsledcích ve vzdělávání dětí bez zaměření na systematické přijímání pedagogických opatření.
- Vedená portfolia dětí nejsou dostatečně přehledná a neposkytují pedagogům informace potřebné pro jejich rozvoj ve všech vzdělávacích oblastech.
- Vybavení nábytkem ve školní jídelně na pracovišti Chrjukinova 1821/11 neodpovídá ergonomickým požadavkům jednotlivých věkových skupin dětí.
- Pro rozvoj dětské fantazie a představivosti schází ve výtvarných a pracovních činnostech využívání velkých a netradičních formátů pracovní plochy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit efektivní pravidla pro řízení celé organizace s pravidelným sledováním a vyhodnocováním činnosti školy a přijímáním účinných opatření ke zlepšení její činnosti.
- Zajistit odborné metodické vedení pedagogů ředitelkou školy v rámci celé organizace.
- Zařazovat do vzdělávacích činností sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí pro podporu a rozvoj jejich řečových schopností a dovedností.
- Vést pedagogickou diagnostiku a systém získávání informací o výsledcích ve vzdělávání dětí s respektováním jejich individuality se zaměřením na systematické přijímání pedagogických opatření.
- Vést přehledně a systematicky portfolia dětí.
- Zabezpečit budovy mateřské školy před volným vstupem cizích osob v ranních a odpoledních hodinách v době příchodu dětí do mateřské školy a odchodu z mateřské školy.
- Zajistit dětský nábytek do školní jídelny na pracovišti Chrjukinova 1821/11 odpovídající věkovým a ergonomickým potřebám dětí.
- Zařazovat do výtvarných a pracovních činností různě velké a netradiční formáty výkresů a pracovní plochy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 21 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy Ostrava - Zábřeh, Volgogradská 4, příspěvkové organizace schválená Zastupitelstvem městského obvodu Ostrava – Jih usnesením č. 1033/23 ze dne 19. 9. 2002 včetně příloh a dodatků
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 13. 1. 2003 o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003
3. Jmenovací dekret Rady městského obvodu Ostrava-Jih v souladu s usnesením č. 6854/167 ze dne 24. 5. 2018 s účinností od 1. 8. 2018 na místo ředitelky Mateřské školy Ostrava-Zábřeh, Volgogradská 4, příspěvková organizace
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „S kamarády je mi prima“ pro období od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2021
5. Třídní vzdělávací programy všech tříd ve školním roce 2018/2019
6. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2018/2019
7. Přehledy docházek dětí všech tříd ve školním roce 2018/2019
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2018/2019
9. Plán metodické podpory začínající učitelky v mateřské škole ve školním roce 2018/2019
10. Pracovní plán školy pro školní rok 2018/2019 včetně plánu kontrolní a řídicí činnosti (plán porad, plán hospitací)
11. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2018/2019
12. Diagnostické záznamy o dětech vedené ve školním roce 2018/2019
13. Portfolia a práce dětí – pracovní listy, grafomotorická cvičení, výkresy vedené ve školním roce 2018/2019
14. Dokumentace ke vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami
15. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace období 12/2017 ze dne 12. 2. 2018
16. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 22. 1. 2018
17. Výše ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání na rok 2017 čj. MSK 156500/2017 ze dne 23. 11. 2017
18. Hlavní kniha účetnictví období 12/2017 ze dne 1. 1. 2018
19. Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. 16_022/0003601-01, čj. MSMT-1424/2017-6 („Personální podpora a profesní rozvoj pedagogů v MŠ Volgogradská 4, Ostrava“)
20. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí za rok 2018
21. Knihy úrazů dětí vedené za školní rok 2018/2019
22. Dokumentace školních jídelen (Volgogradská 2613/4, Chrjukinova 1821/11 a Gurt'jevova 458/9, Ostrava-Zábřeh za rok 2018)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová v. r.

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka

Bc. Alena Žáková v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Ostravě 4. 3. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jarmila Sakmarová, ředitelka školy

Mgr. Jarmila Sakmarová v. r.

V Ostravě 4. 3. 2019